

New Audiences/Kunsteducatie

Onderzoeksgroep Kunsteducatie Hanze Hogeschool Groningen
Evert Bisschop Boele | 9 November 2016, Leeuwarden

share your talent.
move the world.

Kunsteducatie in beweging

Ontwikkelingen:

Beleidsmatige inzet:

- . Cultuureducatie met Kwaliteit
- . Meer Muziek in de Klas

Maar ook:

- . Focus op taal en rekenen
- . Onzekerheid over eigen kunnen
- . “Uitbesteding” van kunsteducatie

Kunsteducatie in beweging

Voorbeeld muziek: is muziek belangrijk?

- 20% van de Nederlandse bevolking bespeelt een instrument of zingt
- 10% heeft muzikles
- 53% bezoekt regelmatig een dans-, muziek- of theatervoorstelling (*Van den Broek, De Haan & Huysmans, 2009*)
- de gemiddelde Nederlander besteedt 3 uur en 20 minuten per dag aan televisiekijken (*Stichting Kijkonderzoek, 2015, p. 53*),
- Zes van de tien meest beluisterde radiostations in Nederland zijn muziekzenders (*NLO, 2015*)
- YouTube is de meest geïnstalleerde app, Spotify staat op 3 (*GfK/SPOT, 2014*).
- 92% van de Nederlandse bevolking luistert naar muziek in de auto (*Intomart/GfK, 2011*).

Kunsteducatie in beweging

Voorbeeld Muziek: muziekonderwijs:

- Stemmers op de *Top 2000* gaven aan dat het vak geschiedenis hun favoriete vak op school was; het vak muziek stond op plaats negen (*Draaisma, Wijffjes & Vingerhoets, 2011*)
- Van alle Nederlandse examenleerlingen kiest iets meer dan 2% voor het vak muziek als eindexamenvak (*Alberts & Erens, 2015*)
- Van een set van 20 intensief geïnterviewde volwassenen noemden slechts drie het binnenschoolse muziekonderwijs op de basisschool of in het middelbaar onderwijs spontaan als van belang voor hun muzikale biografie (*Bisschop Boele, 2013*)
- Van tegen de 90% van groepsleerkrachten in het basisonderwijs wordt gezegd dat ze niet voldoende bekaam zijn om zelf muziek in de klas een plek te geven (*Hoogeveen e.a., 2014*)
- En dit is een hardnekkig en internationaal verschijnsel (*Ross, 1995*)

Kunsteducatie in beweging

Jouw Kunst – Mijn Kunst?

- Visies op wat kunst is (een artistiek-ambachtelijk specialisme dat neerslaat in een kunstwerk; of: een uniek creatief proces)
- Visies op de unieke rol van de kunstenaar
- Visie op onderwijs (focus op de leerstof - “de doorgaande leerstoflijn” of op ontwikkelingsstadia)
- Maar wat betekent ‘kunst’ in het leven van alledag?

Cavicchi's tweedelingsthese

Daniel Cavicchi – MayDayGroup

(www.maydaygroup.org)

“Idio-cultuur” – “uniek begrip van wat het betekent om muzikaal in deze wereld te zijn”

VS.

geïstitutionaliseerde schoolmuziek-cultuur:
‘het werk’; de uitvoering; het notenschrift; de
technische beheersing

(Cavicchi 2009)

Naar idiocultureel kunstonderwijs

- 1. Wat betekent kunst (bv muziek) in het dagelijks leven?**
- 2. Wat betekent dat voor de doelstellingen van kunstonderwijs in de basisschool?**
- 3. Wat betekent dat voor vorm en inhoud van kunstonderwijs in de basisschool?**
- 4. En wat betekent dat voor bv. de groepsleerkracht?**

Naar idiocultureel kunstonderwijs

1. Wat betekent kunst (bv muziek) in het dagelijks leven?

- Bevestigen
- Verbinden
- Reguleren

Naar idiocultureel kunstonderwijs

2. Wat betekent dat voor de doelstellingen van kunstonderwijs in de basisschool?

... helpt leerlingen (idealiter) hun eigen kunstenpad te vinden en andermans kunstzinnigheid te respecteren en waarderen.

... en dat gebeurt in samenwerking (kunstonderwijs vindt plaats in een systeem; het gebeurt niet alleen in en door de school).

Naar idiocultureel kunstonderwijs

3. Wat betekent dat voor vorm en inhoud van kunstonderwijs in de basisschool?

Kunstonderwijs richt zich op de persoonlijke kunstzinnige ontwikkeling van het kind – ‘het talent in ieder kind’

Kunstonderwijs verbreedt en verdiept

De groepsleerkracht is een centrale actor (maar niet de enige)

Naar idiocultureel kunstonderwijs

4. En wat betekent dat voor bv. de groepsleerkracht?

De groepsleerkracht zorgt voor de kunstzinnige humuslaag

De groepsleerkracht doet dat vanuit eigen kracht ('het talent in iedere leerkracht')

De groepsleerkracht doet dat in samenwerking

New Audiences/Kunsteducatie

Contact: e.h.bisschop.boele@pl.hanze.nl